

HERVÉ LE TELLIER

ANOMAALIA

Prantsuse keelest tõlkinud Sirje Keevallik

Originaali tiitel:
Hervé Le Tellier
L'anomalie
Éditions Gallimard, 2020

Toimetanud Kristiina Ainelu
Sarja kujundanud Jüri Jegorov
Disainer Villu Koskaru

© Éditions Gallimard, Paris, 2020

Tõlge eesti keelde © Sirje Keevallik ja Tänapäev, 2021

Trükitud OÜ Greif trükikojas
ISBN 978-9916-17-130-1

Ja kui ma ütlen, et te näete und,
siis näen und ka mina.

– Zhuangzi

Tõeline pessimist teab, et on juba liiga hilja,
et pessimist olla.

– Victor Miesel, „Anomaalia”

MUST NAGU TAEVAS

(märts–juuni 2021*)

Üks imetlusväärne asi, mis ületab alati teadmise,
intelligentsi ja isegi geniaalsuse, on arusaamatus.

– Victor Miesel, „Anomaalia”

* Raamatu esmatrükk ilmus aastal 2020. (Siin ja edaspidi tõlkija märkused.)

BLAKE

9

Kellegi tapmine on tühiasi. Tuleb vaadelda, jälgida, hoolega järele mõelda ja õigel hetkel kaevuda tühjusse. Nii ongi. Kaevuda tühjusse. Saavutada see, et maailm tõmbuks kokku, tõmbuks nii kokku, et sellest saaks püssikuul või noatera. Kõik. Pole vaja esitada endale küsimusi, pole vaja end vihale ajada, tuleb järgida protokoll, tegutseda metoodiliselt. Blake on seda osanud juba nii kaua, et ei mäleta, millal ta oskama hakkas. Pärast tuleb kõik iseenesest.

Blake elab teiste inimeste surmadest. Palun ärge hakake moraali lugema. Kui hakatakse rääkima eetikast, on ta valmis esitama statistikat. Sest – Blake palub vabandust – kui tervishoiuminister kärbib eelarvet, jätab ühtedele tarnimata skanneri, koondab teisel arsti, kusagil veel terve reanimatsiooniosakonna, siis peab ta aimama, et lühendab tuhandete tundmatute eluiga. Ta on vastutav, mitte süüdi, tuntud lugu. Blake'iga on vastupidi. Aga ta ei hakka end mingil juhul õigustama, tal on ükskõik.

Tapmine pole elukutse, see on kalduvus. Vaimne olek, kui nii paremini kõlab. Blake on üksteist aastat vana ja ta nimi pole Blake. Ta on ema kõrval, istub Peugeot's kohalikul teel Bordeaux' lähistel. Auto ei sõida kiiresti, koer läheb üle tee, nad rappuvad veidi, ema

karjatab ja pidurdab, liiga äkki, sõiduk kaotab juhitavuse, mootor seiskub. „Jää autosse, kullake, armas taevas, jää ometi autosse.” Blake ei kuula, vaid läheb koos emaga välja. See on halli karvaga kolli, löök on teda tabanud rindkeresse, veri voolab teepervele, aga ta pole surnud, ta niuksub, võiks öelda, et kaebleb nagu beebi. Ema jookseb edasi-tagasi, on paanikas, ta paneb käed Blake'i silmadele, pomiseb seosetuid sõnu, tahab kutsuda kiirabi. „Aga ema, see on ju peni, vaid üks peni.” Kolli hingeldab lõhenenud asfaldil, ta vigastatud ja muljutud kere on veidralt paindunud, ta viskleb tõmblustes, mis võtavad talt jõu, ta piinleb Blake'i silme all ja Blake vaatab huviga, kuidas elu lahkub loomast. Kõik. Et ema mitte häirida, teeskleb poiss kurbust, täpsemini öeldes seda, mida ta kujutab ette kurbusena, aga tegelikult ei tunne ta midagi. Ema seisab kangehulpselt väikese korjuse ees, kärsituks muutunud Blake tirib teda varrukast. „Ema, lähme, siin pole mõtet seista, ta on surnud, näed ju ise, lähme, ma jään jalgpallile hiljaks.”

Tapmine nõuab oskusi. Sel päeval, mil onu Charles ta jahile kaasa võtab, avastab Blake, et tal on kõik eeldused olemas. Kolm lasku, kolm jänest, see on eriline anne. Ta sihhib kiiresti ja täpselt, oskab kohaneda viletsate roostes karabiinidega, kõige halvemate püssidega. Tüdrukud veavad teda laatadele. „Kuule, ma tahan kaelkirjakut, elevanti, Game Boyd, jah, palun veel!” Ja Blake jagab kaisuloomi, mängukonsoole, temast saab lasketiirude hirm, kuni ta otsustab avalikust tegutsemisest kõrvale tõmbuda. Blake'ile meeldib ka see, mida onu Charles õpetab – kitsedel kõri läbi lõigata, jäneseid tükeldada. Et teda paremini mõista: talle ei paku mingit lõbu tapmine, haavatud loomalt elu võtmine. Tegemist pole perverdiga. Ei, talle meeldivad tehnilised võtted, veatu toimimine, mis saavutatakse kordamistega.

Blake on kakskümmend aastat vana ja viibib Alpi väikelinna hotellikoolis oma väga prantsuspärase nime all, Lipowski, Farsati

või Martin. See ei ole mingi sunnitud valik, pidagem silmas, ta oleks võinud teha ükskõik mida, talle meeldisid ka elektroonika ja programmeerimine, ta oli keeltes andekas, näiteks piisas talle kolmekuulisest stažeerimisest Londonis Lang'si juures, et peaaegu aktsendita inglise keelt rääkima õppida. Kõige rohkem meeldivad Blake'ile aga tegevused köögis, vabadel hetkedel uue retsepti katsetamine, aeg, mis voolab kiirustamata isegi siis, kui ümberringi käib palavikuline tegevus, pikad rahulikud sekundid, mil saab jälgida või sulamist potis, talle meeldib sibulate tükeldamine, suflee kerkimine. Talle meeldivad vürtside lõhnad, meeldib sättida taldrikule maitseid ja värve. Ta võiks olla kooli kõige säravam õpilane, aga ... „No tõepoolest, pagan võtaks, Lipowski (või Farsati või Martin), kui te vaid oleksite klientidega veidi lahkem, see ei võta teilt ju tükki küljest. Kas mõistate, Lipowski (või Farsati või Martin), et see amet tähendab teenindamist, teenindamist!”

Ühel õhtul baaris räägib üsna purjus tüüp, et tal on vaja keegi mees ära tappa. Kahtlemata on tüübil selleks piisav põhjus, mingi tööasi, mingi naine, aga Blake'i see ei huvita.

„Kas teed ära, kui pappi saad?”

„Peast oled põrunud,” vastab Blake. „Täiesti põrunud.”

„Ma maksan, ja mitte vähe.”

Summa, mille ta nimetab, on kolme nulliga. Blake puhkeb naerma.

„Ei ole. Nalja teed või?”

Blake joob aeglaselt ja mõtleb järele. Tüüp on letile kummuli vajunud, Blake sakutab teda.

„Kuule, ma tean kedagi, kes selle ära teeks. Topelt tasu eest. Ma pole teda kunagi näinud. Homme ütlen sulle, kuidas temaga kokku saada, aga pärast seda ära minuga sellest enam räägi. OK?”

Sel ööl leiutas Blake Blake'i. William Blake'i auks, kelle teoseid ta luges pärast seda, kui oli vaadanud filmi „Punane draakon”, kus

mängis Anthony Hopkins, ja sellepärast, et talle meeldis luuletus „Ja ma sattusin siia ohtlikku ilma, abitu, alasti ja kisades / nagu deemon, kes peidab end pilvedes.” Pealegi on Blake *black* ja *lake*, must ja järv, see sobib.

Järgmisest päevast alates on ühes Põhja-Ameerika serveris kellegi blake.mick.22 aadress, mis on sisestatud Genfi internetikohvikus, Blake ostab sularaha eest kelleltki tundmatult kasutatud sülearvuti, varustab end vana Nokia ja ettemakstud kõnekaardiga ning fotoaparaadi ja teleobjektiiviga. Niimoodi varustatult annab kokaõpilane tüübile „Blake’i” kontaktandmed, lisab, et pole kindel, kas see aadress veel kehtib, ja jääb ootama. Kolme päeva pärast saadab mees baarist Blake’ile keerulise sõnumi, milles tunnistab, et kahtleb. Ta esitab küsimusi. Otsib nõrku kohti. Vahel kirjutab üle päeva. Blake räägib sihtmärgist, logistikast, kauba kättetoimetamisest, ning need ettevaatusabinõud suudavad meest rahustada. Nad jõuavad kokkuleppele, Blake nõuab ettemaksuks poolt summat – sel on juba neli nulli. Kui mees täpsustab, et ta tahaks, nagu oleks tegemist „loomuliku põhjusega”, kahekordistab Blake summa ja nõuab kuupikkust tähtaega. Nüüd on mees täiesti veendunud, et suhtleb professionaaliga, ja nõustub kõigi tingimustega.

See on Blake’i esimene kord ja ta kaalutleb. Ta on juba niigi ülimalt täpne, ettevaatlik ja elava kujutlusvõimega. Ta on näinud rohkesti filme. Keegi ei kujuta ette, kui palju palgamõrvarid võlgnevad Hollywoodi stsenaaristidele. Oma karjääri algusest peale saab ta raha ja lepingutingimused kilekotis, mis on jäetud ettenähtud kohta: bussi, kiirtoidurestorani, ehitusplatsile, prügikasti, parki. Ta väldib liiga üksildasi paiku, kus võidakse näha vaid teda, ja liiga avalikke kohti, kus keegi võib ta ära tunda. Ta on kokkulepitud kohas mitu tundi varem, et ümbruskonnaga tutvuda. Tal on käes kindad, peas müts ja kapuuts, ees prillid, ta värvib ära oma juuksed, õpib parukat paigaldama, põski sisse tõmbama ja punni ajama, tal on autole

kümned numbrimärgid, igasuguste riikide omad. Aja jooksul õpib Blake nuga heitma, *half-spin* või *full-spin*, olenevalt kaugusest, õpib pommi valmistama, meduusist tuvastamatut mürki eraldama, ta oskab mõne sekundiga lahti võtta ja kokku panna 9-millimeetrise kaliibriga Browningu, püstoli Glock 43, ta ostab relvi ja maksab nende eest *bitcoin*'idega, jälgi mitte jätva krüptorahaga. Ta loob oma saidi süvaveebi ja tumeveeb saab tema mängumaaks. Internetis on juhendmaterjalid absoluutselt kõige jaoks. Tuleb vaid otsida.

Tema sihtmärk on viiekümnendates aastates mees, Blake'il on tema foto, tema nimi, aga ta otsustab isikut kutsuda Keniks. Jah, nagu Barbie meest. Hea valik – selle taga pole ju mingit konkreetset olendit.

Ken elab üksinda ja Blake töödeb, et see on hea, sest kui tüüp oleks abielus ja tal oleks kolm last, ei suudaks ta hästi ette kujutada, kuidas juhust leida. Pealegi on selles vanuseklassis loomuliku surma võimalusi vähe: autoõnnetus, gaasileke, südamerabandus, juhuslik kukkumine. Kõik. Blake ei oska veel pidureid ega rooli-seadet rikkuda, samuti ei oska ta varustada end kaaliumkloriidiga, et südame seiskumist esile kutsuda; ja gaasimürgitusest ei tea ta ka suurt midagi. Tuleb panustada kukkumisele. Neid surmasid on aastas kümme tuhat. Enamasti kukuvad vanurid, sellega tuleb arvestada. Ken ei pruugi olla atleet, aga kähmlus on välistatud.

Ken elab Annemasse'i lähedal asuva maja esimese korruse kolmetoalises korteris. Kolm nädalat Blake vaid jälgib olukorda ja teeb plaane. Ta on rentinud vana Renault' kaubiku ja sisustanud selle hädavajalikuga, milleks on iste, madrats ja lisaakud valgustamiseks, ning seadnud end sisse tühjal parkimisplatsil elamurajooni lähistel. Sealt näeb korterit. Igal hommikul kell pool üheksa Ken väljub, ületab Šveitsi piiri ja tuleb töölt õhtul kella seitsme paiku. Nädalavahetustel on temaga koos üks naine, prantsuse keele õpetaja Bonneville'is, sealt kümne miili kaugusel. Teispäev on kõige

reeglipärasem, kõige paremini ette nähtav. Ken naaseb varem, väljub kohe, et võimlasse siirduda, tuleb kahe tunni pärast tagasi, jääb umbes kahekümneks minutiks vannituppa, siis sööb televiisori ees õhtust, vahib veidi arvutit ja heidab magama. Jääb teisipäeva õhtu. Ta saadab kliendile kokkulepitud sõnumi: „Esmaspäeval kell kaheksa?” Üks päev varem, kaks tundi varem. Tellija saab teisipäeval kella kümneks korraldada alibi.

Nädal enne määratud päeva tellib Blake Kenile pitsa. Kuller helistab, Ken avab kõhklemata ukse, arutab üllatunult asja kulleriga, kes lahkub oma kastiga. Blake'il pole midagi rohkem vaja teada.

Järgmisel teisipäeval tuleb temagi pitsakarbiga trepiplatvormile, vaatab hetkeks tühjal tänaval ringi, tõmbab jalanõudele libisemisvastased katted, kohendab kindaid, ootab hetke ja helistab just siis, kui Ken duši alt väljub. Hommikumantlis Ken avab ukse ja ohkab, kui näeb kulleri käes pitsakarpi. Aga enne, kui ta jõuab sõnagi öelda, kukub tühi pitsakarp maha ja Blake virutab talle kahe elektrišokinuiaga vastu rinda. Ken vajub saadud laengu mõjul põlvili, Blake põlvitab samuti ja jätkab kümne sekundi jooksul nuiasurumist, kuni Ken enam ei liiguta. Tootja andmetel on pinge kaheksa miljonit volti, Blake oli enda peal katsetanud ühe nuiaga ja oleks peaaegu teadvuse kaotanud. Ta lohistab ilatseva ja oigava Keni vannituppa, annab igaks juhuks veel ühe laengu ja üheainsa uskumatult tugeva liigutusega – seda on ta kümme korda harjutanud kookospähkliga – haarab ta Keni pea oma käte vahele, kergitab seda meelegahtadest kinni hoides veidi ja lööb kogu jõust vastu vanni serva: kolju puruneb ja löögi mõjul läheb üks keraamiline plaat katki. Kõikjale purskab verd, punast ja liimjat nagu küünelakk, lõhnavat nagu soe rooste, Keni suu jääb lollakalt lahti, pärani silmad vahivad lakke. Blake piilub hommikumantli alla; elektrišoki jälgi pole näha. Ta kohendab keha võimalikult sellisesse asendisse, millisesse ta võis raskusjõu mõjul vajuda pärast traagilist libisemist.